



Raad voor de
rechtspraak

De minister voor Rechtsbescherming
dhr. F.M. Weerwind
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 21 augustus 2023
uw kenmerk n.v.t.
onderwerp Advies Besluit wijziging van het Besluit vergoeding
bewindvoerder schuldsanering

t (088) 361 00 00
f (088) 361 0022
www.rechtspraak.nl

Geachte heer Weerwind,

Op van 4 juli 2023 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (hierna: de ‘Raad’) advies uit te brengen inzake het Besluit wijziging van het Besluit vergoeding bewindvoerder schuldsanering in verband met de invoering van de Wet wijziging van de Faillissementswet ter verbetering van de doorstroom van de gemeentelijke schuldhulpverlening naar de wettelijke schuldsaneringsregeling natuurlijke personen¹ (hierna: het ‘Besluit’).

HET BESLUIT

De rechtbank benoemt in iedere wettelijke schuldsanering natuurlijke personen (hierna: ‘Wsnp’) een bewindvoerder schuldsanering (hierna: ‘Wsnp-bewindvoerder’). Voor zijn werkzaamheden ontvangt de Wsnp-bewindvoerder een vergoeding, die bestaat uit twee componenten: een looptijdafhankelijk bedrag en een looptijdonafhankelijk bedrag.

Het Besluit beoogt de vergoeding voor Wsnp-bewindvoerders aan te laten sluiten bij de per 1 juli 2023 in werking getreden Wet wijziging van de Faillissementswet ter verbetering van de doorstroom van de gemeentelijke schuldhulpverlening naar de wettelijke schuldsaneringsregeling natuurlijke personen (hierna: de ‘wetswijziging’) door te voorzien in een verhoging van het looptijdonafhankelijke deel van de vergoeding van Wsnp-bewindvoerders met veertig procent.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.²

ADVIES

Aanleiding van het Besluit

¹ Stb. 2023, 87.

² De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.



Raad voor de
rechtspraak

datum 21 augustus 2023
pagina 2 van 5

Op 1 juli 2023 is de Wet tot wijziging van de Faillissementswet ter verbetering van de doorstroom van de gemeentelijke schuldhulpverlening naar de wettelijke schuldsaneringsregeling natuurlijke personen in werking getreden³. Door deze wetswijziging is onder meer de standaardduur van de Wsnp verkort van drie jaar naar anderhalf jaar. Deze (kortere) termijn kan door de wetswijziging bovendien al ingaan tijdens het buitengerechtelijke traject als de schuldenaar in dat buitengerechtelijke traject al is begonnen met aflossen (hierna: de ‘eerdere ingangsdatum’). Wanneer de schuldenaar in aanmerking komt voor een eerdere ingangsdatum, is de periode waarin de Wsnp-bewindvoerder zijn werk moet uitvoeren dus zelfs korter dan anderhalf jaar. De bewindvoerder wordt namelijk pas aangesteld bij de toelating tot de Wsnp door de rechtbank.

Zoals uit het Besluit blijkt zullen de werkzaamheden van de Wsnp-bewindvoerder niet minder worden. En vanwege de kortere looptijd zullen de werkzaamheden van de Wsnp-bewindvoerder in (veel) kortere tijd moeten worden uitgevoerd.

De vergoedingen in het huidige Besluit vergoeding bewindvoerder schuldsanering houden nog geen rekening met de kortere standaardduur van de Wsnp die sinds de wetswijziging geldt. Om de vergoedingen van Wsnp-bewindvoerders hier beter op te laten aansluiten, voorziet het Besluit daarom nu in een verhoging van het looptijdonafhankelijke deel van de vergoeding van Wsnp-bewindvoerders met veertig procent.

Zorgen over de continuïteit van het vak van Wsnp-bewindvoerder en over de kwaliteit

Al voor de wetswijziging waren er bij de Raad zorgen over de continuïteit van het vak van Wsnp-bewindvoerder en over de continuïteit van de kwaliteit van de uitvoering van de werkzaamheden van de Wsnp-bewindvoerders. Na de wetswijziging zijn deze zorgen er niet minder op geworden, en de thans voorgestelde verhoging van het looptijdonafhankelijke deel van de vergoeding van Wsnp-bewindvoerders neemt deze zorgen niet weg.

De afgelopen jaren is er een dalende instroom van Wsnp-dossiers, waardoor het voor Wsnp-bewindvoerders moeilijk of zelfs onmogelijk is geworden voldoende inkomen uit (alleen) het werk als Wsnp-bewindvoerder te genereren. Voor veel Wsnp-bewindvoerders is het werk als Wsnp-bewindvoerder een nevenactiviteit geworden. Het lijkt erop dat mede daardoor het aantal Wsnp-bewindvoerders (sterk) is afgenomen. De Raad vreest dat, mede als gevolg van de wetswijziging, het vak (nog) minder aantrekkelijk wordt, zeker als de beloning lager wordt dan die tot nu toe was. Daar komt nog bij dat de eisen die aan de Wsnp-bewindvoerders worden gesteld de afgelopen jaren zijn toegenomen: zij moeten aan kwaliteitseisen voldoen en moeten investeren in een kantoororganisatie die het mogelijk maakt het werk uit te voeren. Sinds 1 januari 2023 gelden onder meer de ‘Richtlijnen benoemen bewindvoerders Wsnp’, die een nadere uitwerking zijn van de implementatie van de Europese richtlijn herstructurering en insolventie (2019/1023).

Al met al is het werk van Wsnp-bewindvoerders complexer geworden en is er met de wetswijziging minder tijd om het werk uit te voeren. Dat heeft direct gevolgen voor het inkomen van de Wsnp-bewindvoerder vanwege het looptijdafhankelijke bedrag, dat in alle gevallen lager is vanwege de

³ Stb. 2023, 87 en 175.

datum 21 augustus 2023
pagina 3 van 5

wetswijziging, nu de standaard looptijd anderhalf jaar is geworden. In de praktijk kan het looptijdafhankelijke bedrag zelfs nog lager zijn vanwege de eerdere ingangsdatum.

Gevolgen van de wetswijziging en van het Besluit voor de vergoedingen Wsnp-bewindvoerders

De Raad heeft nagerekend wat de gevolgen zijn voor de vergoeding van Wsnp-bewindvoerders van de wetswijziging gecombineerd met de in het Besluit beoogde verhoging van het looptijdafhankelijke bedrag. Dat laat zich samenvatten in de volgende tabel, waarbij voor het looptijdafhankelijke bedrag in de oude situatie steeds is uitgegaan van een looptijd na de toelatingszitting van 36 maanden en in de nieuwe situatie van een looptijd van 18 maanden:

Gevolgen van de wetswijziging en van het Besluit voor de vergoedingen van Wsnp-bewindvoerders⁴

	Looptijdafhankelijke bedrag	Looptijdafhankelijke bedrag 36-18 maanden	Totaal
<i>Normaal</i>			
Oud	1.215	2.160	3.375
Nieuw	1.701	1.080	2.781
<i>Ondernemer</i>			
Oud	2.692	2.160	4.852
Nieuw	3.769	1.080	4.849
<i>Gemeenschap</i>			
Oud	1.457	2.610	4.067
Nieuw	2.040	1.305	3.345
<i>Gemeenschap/Ondernemer</i>			
Oud	3.229	2.610	5.839
Nieuw	4.521	1.305	5.826

Samengevat blijft de beloning voor de Wsnp-bewindvoerder van een schuldenaar met schulden die in belangrijke mate voortvloeien uit beroeps- of bedrijfsmatige werkzaamheden bij een looptijd na toelating van anderhalf jaar ongeveer gelijk. Voor een Wsnp waarbij de schulden van de schuldenaar niet in belangrijke mate voortvloeien uit beroeps- of bedrijfsmatige werkzaamheden (het overgrote merendeel van de zaken), is de totale beloning van Wsnp-bewindvoerders € 594,00⁵ respectievelijk € 722,00⁶ lager dan de beloning voor de wetswijziging als de regeling na toelating nog 18 maanden duurt. De beloning is nog lager (in alle gevallen) wanneer de schuldenaar in aanmerking komt voor de eerdere ingangsdatum.

⁴ De bedragen in de tabel worden weergegeven in euro's.

⁵ € 3.375 minus € 2.781 is € 594.

⁶ € 4.067 minus € 3.345 is € 722.



Raad voor de
rechtspraak

datum 21 augustus 2023
pagina 4 van 5

Overige aandachtspunten

De Raad hecht eraan op te merken dat in de nota van toelichting tot uitgangspunt is genomen dat de Wsnp-bewindvoerder advies moet uitbrengen over de eerdere ingangsdatum. Recofa (het overleg van Rechters-commissaris Faillissementsen en surseances van betaling) heeft afgesproken dat het aan de rechtbank is te onderzoeken of de schuldenaar in aanmerking komt voor een eerdere ingangsdatum. Die (extra) advieswerkzaamheden krijgt de Wsnp-bewindvoerder in het algemeen niet vergoed.

Vanwege de kortere looptijd van het Wsnp-traject is het voorts van belang dat de rechter-commissaris van de desbetreffende zaak frequenter op de hoogte wordt gehouden van de ontwikkelingen in de desbetreffende zaak. Binnen Recofa is afgesproken dat de Wsnp-bewindvoerder elke drie maanden een verslag moet indienen. Dat leidt dus tot een werkverzwaring voor de Wsnp-bewindvoerder, maar is noodzakelijk vanwege de kortere looptijd. In iedere zaak zal op dit punt een beslissing moeten worden genomen op grond van artikel 318, tweede lid van de Faillissementswet. De Raad kan zich voorstellen dat, vanwege de wetwijziging, artikel 318, eerste lid, Faillissementswet ook wordt gewijzigd, in die zin dat de verslagtermijn standaard drie maanden wordt in plaats van zes maanden.

Subsidie

In het voortraject werd vanuit het ministerie de optie neergelegd een deel van de beloning van de Wsnp-bewindvoerder op basis van subsidie te vergoeden, als tegemoetkoming aan de schuldeisers, ten laste van wie de beloning voor de Wsnp-bewindvoerder normaliter komt. Dit is niet teruggekomen in het Besluit. De Raad zou zich kunnen voorstellen dat een dergelijke regeling het draagvlak voor de wetwijziging bij schuldeisers kan vergroten. Zonder een dergelijke subsidie heeft de kortere looptijd twee nadelige gevolgen voor de schuldeisers: de schuldenaar lost anderhalf jaar af in plaats van drie jaar én de kosten van de regeling blijven vergelijkbaar, zodat die zwaarder drukken op de beperktere aflossing.

Resumerend

Uit het voorgaande moge duidelijk zijn dat de Raad eraan hecht om voldoende kwalitatief goede Wsnp-bewindvoerders te kunnen benoemen die voor hun werkzaamheden een beloning krijgen die in verhouding staat tot het door hen te verrichten werk. De beloning die Wsnp-bewindvoerders tot nu toe op basis van de langere looptijd van het Wsnp-traject kregen achtte de Raad passend maar niet royaal. Door de kortere looptijd van Wsnp-trajecten sinds 1 juli 2023 dreigt de verhouding tussen de door Wsnp-bewindvoerders te verrichten werkzaamheden en de daarvoor te ontvangen vergoeding ondanks de thans voorgestelde verhoging van de looptijdonafhankelijke deel van de vergoeding in veel gevallen nog verder uit balans te raken.

De Raad acht een verdere verlaging van de beloning van Wsnp-bewindvoerders niet wenselijk.

WERKLAST

Het Besluit leidt naar verwachting niet tot een substantiële werklastverzwaring voor de gerechten.

CONCLUSIE



Raad voor de
rechtspraak

datum 21 augustus 2023
pagina 5 van 5

Het Besluit stuit in zijn huidige vorm op een aantal bezwaren. De Raad voor de rechtspraak vraagt u daarom om het Besluit op de in dit advies genoemde onderdelen aan te passen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Besluit op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke Besluit, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de plaatsing van de definitieve tekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

mr. A.A.E. Dorsman
Lid Raad voor de rechtspraak